

Zitting 1980–1981

15 697

Nadere wijziging van de Coördinatiewet Sociale Verzekering, de Wet op de loonbelasting 1964, de Wet op de omzetbelasting 1968 en enige andere wetten (invoering van bepalingen inzake hoofdelijke aansprakelijkheid voor betaling van premie en loon- en omzetbelasting bij onderaanneming en het ter beschikking stellen van arbeidskrachten)

Nr. 12

TWEEDE NOTA VAN WIJZIGINGEN

Ontvangen 25 februari 1981

In het wetsontwerp worden de volgende wijzigingen aangebracht:

A. In artikel I wordt de volgende wijziging aangebracht:

In artikel 16b wordt na het zesde lid een nieuw lid ingevoegd, luidende:

7. Indien en voor zover een aannemer ingevolge een schriftelijke overeenkomst met een onderaannemer door wie een werk wordt uitgevoerd, het bedrag waarvoor hij op grond van het vijfde lid hoofdelijk aansprakelijk is heeft overgemaakt op een rekening, die door die onderaannemer bij een kredietinstelling in de zin van de Wet toezicht kredietwezen (Stb. 1956, 427) ter zake van dat werk wordt gehouden en welke rekening op grond van die overeenkomst uitsluitend wordt gebruikt voor betaling van premie en voorschotpremie van de onderaannemer die betrekking hebben op het tijdvak waarin het werk is uitgevoerd, wordt elke betaling die de onderaannemer voor dat doel ten laste van die rekening heeft gedaan vermoed betrekking te hebben op dat werk. Onder betaling van premie en voorschotpremie, bedoeld in de vorige volzin, wordt mede begrepen een betaling door een onderaannemer, aan zijn onderaannemer, welke betaling ingevolge een tussen hen gesloten schriftelijke overeenkomst wordt gedaan op een rekening als bedoeld in de vorige volzin. Onze Minister kan voor zoveel nodig in overeenstemming met de Minister van Financiën met betrekking tot de toepassing van dit lid nadere regelen stellen.

Het zevende, achtste, negende en tiende lid worden vernummerd tot respectievelijk achtste, negende, tiende en elfde lid.

B. In artikel VII wordt de volgende wijziging aangebracht:

In artikel 32b wordt na het vijfde lid een nieuw lid ingevoegd, luidende:

6. Indien en voor zover een aannemer ingevolge een schriftelijke overeenkomst met een onderaannemer door wie een werk wordt uitgevoerd, het bedrag waarvoor hij op grond van het vijfde lid hoofdelijk aansprakelijk is heeft overgemaakt op een rekening, die door die onderaannemer bij een kredietinstelling in de zin van de Wet toezicht kredietwezen (Stb. 1958, 427) ter zake van dat werk wordt gehouden en welke rekening op grond van die overeenkomst uitsluitend wordt gebruikt voor betaling van belasting van de onder-

aannemer die betrekking heeft op het tijdvak waarin het werk is uitgevoerd, wordt elke betaling die de ondernemer voor dat doel ten laste van die rekening heeft gedaan vermoed betrekking te hebben op dat werk. Onder betaling van belasting, bedoeld in de vorige volzin, wordt mede begrepen een betaling door een onderaannemer aan zijn onderaannemer, welke betaling ingevolge een tussen hen gesloten schriftelijke overeenkomst wordt gedaan op een rekening als bedoeld in de vorige volzin. Onze Minister kan voor zoveel nodig in overeenstemming met de Minister van Sociale Zaken met betrekking tot de toepassing van dit lid nadere regelen stellen.

Het zesde en zevende lid worden vernummerd tot respectievelijk zevende en achtste lid.

C. In artikel VIII wordt de volgende wijziging aangebracht:

In artikel 41b wordt na het vijfde lid een nieuw lid ingevoegd, luidende:

6. Indien en voor zover een aannemer ingevolge een schriftelijke overeenkomst met een onderaannemer door wie een werk wordt uitgevoerd, het bedrag waarvoor hij op grond van het vijfde lid hoofdelijk aansprakelijk is heeft overgemaakt op een rekening, die door die onderaannemer bij een kredietinstelling in de zin van de Wet toezicht kredietwezen (Stb. 1956, 427) ter zake van dat werk wordt gehouden en welke rekening op grond van die overeenkomst uitsluitend wordt gebruikt voor betaling van belasting van de onderaannemer die betrekking heeft op het tijdvak waarin het werk is uitgevoerd, wordt elke betaling die de onderaannemer voor dat doel ten laste van die rekening heeft gedaan vermoed betrekking te hebben op dat werk. Onder betaling van belasting, bedoeld in de vorige volzin, wordt mede begrepen een betaling door een onderaannemer aan zijn onderaannemer, welke betaling ingevolge een tussen hen gesloten schriftelijke overeenkomst wordt gedaan op een rekening als bedoeld in de vorige volzin. Onze Minister kan voor zoveel nodig is in overeenstemming met de Minister van Sociale Zaken met betrekking tot de toepassing van dit lid nadere regelen stellen.

Het zesde en zevende lid worden vernummerd tot respectievelijk zevende en achtste lid.

Toelichting

De voorgestelde bepaling schept een mogelijkheid voor de aannemer om zich zoveel mogelijk te wapenen tegen de hoofdelijke aansprakelijkheid voor betaling van belasting en premies door zijn onderaannemer(s). Daartoe moet hij met de onderaannemer een overeenkomst sluiten ingevolge welke het premie- en belastingaandeel van de loonsom die onderdeel uitmaakt van de aannemingsom met betrekking tot een werk, wordt overgemaakt op een geblokkeerde rekening van de onderaannemer, die alleen wordt gebruikt voor voldoening van premie- en belastingschulden. Om de aannemer redelijke zekerheid te bieden dat betaling van belasting en premie door de onderaannemer via deze geblokkeerde rekening hem inderdaad van zijn aansprakelijkheid bevrijdt, wordt in de voorgestelde bepaling het vermoeden ingebouwd dat elke betaling van belasting en premie ten laste van die rekening die betrekking heeft op het tijdvak waarin het werk is uitgevoerd, ook inderdaad op dat werk betrekking heeft. Dit wettelijke vermoeden ontslaat de aannemer uiteraard niet van de verplichting om er op toe te zien dat de onderaannemer de geblokkeerde rekening inderdaad uitsluitend gebruikt voor het doel waarvoor deze is geopend. Indien blijkt dat de rekening is gebruikt voor betalingen die niet op het werk betrekking hebben, kunnen immers de bedrijfsvereniging en de fiscus het vermoeden weerleggen zodat alsdan de hoofdelijke aansprakelijkheid van de aannemer zal herleven. De aannemer zou, om zeker te zijn dat de rekening niet voor betalingen wordt gebruikt

voor andere doeleinden, kunnen bedingen dat elke betaling door de onderaannemer via deze rekening door hem wordt gefiatteerd.

Wanneer een onderaannemer op zijn beurt het werk of een deel daarvan onder-uitbesteedt, zal hij eenzelde afspraak met zijn contractspartner moeten maken. De ondernemer moet dan het premie- en belastingaandeel van de aannemingssom dat hij overmaakt op de overeengekomen speciale rekening van zijn contractspartner, ten laste brengen van de speciale rekening die hij houdt ingevolge zijn overeenkomst met de (hoofd)aannemer. Deze betaling is dan evenzeer als een (rechtstreekse) betaling aan de fiscus of de bedrijfsvereniging, een betaling «ter zake van premie en voorschotpremie en belasting». Voorwaarde is ook hier, dat er een contractuele afspraak is getroffen tussen onderaannemer en zijn contractspartner, dat de speciale rekening alleen wordt gebruikt voor betalingen van premies en belastingen. De (hoofd)aannemer die zich op de voorgestelde bepaling beroept, moet het bestaan van een zodanige overeenkomst kunnen bewijzen. Hij zal zich er voorts van moeten vergewissen, dat tussen elke aannemer en onderaannemer in de keten een zodanige overeenkomst is gemaakt. Zou immers de in die overeenkomst gelegen waarborg, dat het premie- en belastingbestanddeel van de aannemingssom ook inderdaad voor betaling van premies en belastingen wordt gebruikt, ergens in de keten komen te ontbreken, dan kan niet langer worden aangenomen dat het bedrag dat de (hoofd)aannemer op de speciale rekening van de onderaannemer heeft gestort, ook inderdaad wordt gebruikt voor betalingen ter zake van premies (c.q. belastingen).

Het bedrag aan premies en voorschotpremie en belasting dat op de geblokkeerde rekening wordt gestort is wel globaal te bepalen, doch kan niet werkelijk exact voor elke contract worden berekend. In het eindverslag wordt gesproken van 50% van de looncomponent van de aannemingssom. In de brief van de NIVAG wordt gesproken van een hoger percentage, namelijk 68%. In de overeenkomst die de (hoofd)aannemer sluit met een onderaannemer zal het bedrag voor het werk waarop die overeenkomst betrekking heeft zo nauwkeurig mogelijk moeten worden benaderd. Hoe exacter die benadering is, hoe beter de situatie voor de (hoofd)aannemer wordt. Immers zijn risico van aansprakelijkheid volgens de wet wordt dienovereenkomstig verminderd.

De hier in de wet aangereikte mogelijkheid om het risico van aansprakelijkheid te verminderen wordt niet door de wet voorgeschreven. Het is een mogelijkheid die kan worden gebruikt, indien de aannemer en de onderaannemer daarover overeenstemming bereiken. Zij lijkt ons echter wel een praktische en zekere wijze om het door de wettelijke regeling voor de aannemer ontstane risico zo gering mogelijk te maken. De aangegeven methode heeft niet het nadeel dat een *inhouding* van een deel van de aannemingssom door de (hoofd)aannemer zou hebben, namelijk dat de onderaannemer daarover niet kan beschikken. Het bedrag wordt in het systeem dat ons voor ogen staat wel degelijk ter beschikking gesteld van de onderaannemer, doch deze kan daarover slechts beschikken ter voldoening van premie- en belastingsschulden. Wij zien niet, dat dit voor de onderaannemer economisch erg bezwaarlijk kan zijn.

Het doel van het wetsvoorstel, namelijk dat de malafide onderaanneming wordt teruggedrongen en dat het premie- en belastingaandeel van de aannemingssom niet wordt onttrokken aan de gemeenschap, wordt in het voorgestelde systeem op de meest directe wijze verwezenlijkt.

De Staatssecretaris van Sociale Zaken,
L. de Graaf

De Staatssecretaris van Financiën,
M. J. J. van Amelsvoort

De Minister van Justitie,
J. de Ruiter